

Schiedamse Vest 180

3011 BH Rotterdam

T +31 (0)10 401 77 77

www.oogziekenhuis.nl

Behandeling met anti-VEGF injecties injecties in het oog

In overleg met uw oogarts is besloten om één of meerdere behandelingen met anti-VEGF injecties in het oog te ondergaan. Het is verstandig dat u uw andere behandelende artsen buiten Het Oogziekenhuis hiervan op de hoogte brengt. Deze folder geeft u informatie over de behandeling en de nazorg.

Voor toestemming of weigering is goede voorlichting van onze kant en een zorgvuldige afweging van uw kant belangrijk. U mag te allen tijde besluiten om niet deel te nemen aan de behandeling, alhoewel de aandoening zonder behandeling kan leiden tot snelle en ernstige daling van de gezichtsscherpte.

Doel

In het lichaam, inclusief het oog, kunnen door verschillende oorzaken bloedvaten gaan lekken of nieuwe bloedvaten ontstaan. Het voornaamste doel van de behandeling is het tot rust brengen van afwijkende of lekkende bloedvaten door het blokkeren van de lichaamseigen stof VEGF (Vascular Endothelial Growth Factor).

Door het tot rust brengen van afwijkende of lekkende bloedvaten kan er een goed effect ontstaan op vlekken in het centrale beeld (scotomen), op vervormingen en in het algemene zicht. Bij het merendeel van de patiënten is er stabilisatie of een verbetering van de gezichtsscherpte mogelijk. Vaak is het zo dat een deel van de gezichtsscherpte die al verloren is gegaan niet meer herstelt. Bij sommige patiënten is helaas een verdere achteruitgang van de gezichtsscherpte niet te voorkomen, maar slechts af te remmen.

Soorten medicatie

Het tot rust brengen van afwijkende of lekkende bloedvaten door het blokkeren van de VEGF kan worden gedaan door verschillende anti-VEGF medicatie.

Avastin

Avastin is oorspronkelijk ontwikkeld voor het remmen van nieuwe bloedvaten in tumoren. Oogartsen gebruiken Avastin zogezegd 'off-label', dat betekent dat het medicijn door de producent niet voor die toepassing is geregistreerd. Oogartsen mogen het middel gebruiken gebaseerd op resultaten van wetenschappelijke studies, op voorwaarde dat ze het gebruik en de effecten ervan goed registreren. Avastin wordt in de oogheekunde gebruikt sinds 2005. Inmiddels is wereldwijd bij grote groepen patiënten met verschillende oogaandoeningen een gunstig effect van Avastin aangetoond.

Patiënten die voor (darm)kanker zijn behandeld met Avastin, kunnen neveneffecten (bloeddrukstijging, hartproblemen, beroertes) hebben bij gebruik van dit medicijn.

Zij krijgen een dosis 400 maal hoger dan de dosis die u krijgt voor uw oogheelkundige aandoening. Ook krijgen zij het medicijn met kortere tussentijden direct in het bloed toegediend via een infuus. Patiënten waar Avastin geïnjecteerd wordt in het oog voor een oogaandoening krijgen slechts een kleine en plaatselijke dosis, waardoor de kans op een complicatie (veel) klein(er) is. Echter, indien u onlangs (minder dan 6 maanden) belangrijke bloeddrukschommelingen, een hartinfarct, trombose, beroerte, hart- of vaatingreep heeft gehad, vragen wij u dit aan ons te melden voor de behandeling.

Lucentis

Lucentis is in tegenstelling tot Avastin alleen voor oogheelkundige toepassingen geregistreerd. Het is een variant van Avastin. Net zoals Avastin remt Lucentis nieuwe vaatvorming en lekkage van bloedvaten in het oog. In vergelijkende studies is er geen kwaliteitsverschil aangetoond tussen Lucentis en Avastin. Lucentis is door de producent alleen geregistreerd voor het gebruik bij maculadegeneratie, vaatocclusies in het oog en diabetes macula oedeem. Bij alle andere oogaandoeningen wordt het net als Avastin 'off-label' gebruikt.

Eylea

Eylea is ook speciaal voor oogheelkundige toepassingen op de markt gebracht. Het vangt VEGF weg via een ander mechanisme dan Avastin en Lucentis. Eylea is door de producent alleen geregistreerd voor het gebruik bij maculadegeneratie, vaatocclusies in het oog en diabetes macula oedeem. Bij alle andere oogaandoeningen wordt het net als Avastin 'off-label' gebruikt.

Off-label gebruik en toepassingsgebieden

Voor meer informatie en uitleg over het off-label gebruik en de overige toepassingsgebieden van de medicatie verwijzen wij u naar de folder 'Off-label gebruik en toepassingsgebieden van medicatie bij behandeling van het oog'.

Overige behandelmethoden

Afhankelijk van de oogaandoening zijn er alternatieve of gecombineerde behandelmethoden beschikbaar: photodynamische therapie (PDT), laserbehandeling van het netvlies, steroidinjecties (triamcinolone), bevriezing (cryocoagulatie) en/of chirurgie. Uw oogarts heeft besloten dat voor uw oogaandoening het beste resultaat behaald kan worden met anti-VEGF injecties, al dan niet in combinatie met één van de genoemde alternatieven.

Dag van de behandeling

U mag twee dagen voor de behandeling geen make-up gebruiken.

In het belang van uw behandeling is het noodzakelijk dat u uw oogarts op de hoogte houdt van operaties en medicatieverandering tijdens het gehele behandeltraject. Neemt u daarom, indien mogelijk, bij ieder bezoek een actuele medicatielijst mee. Deze is verkrijgbaar bij uw apotheek.

Kijk goed op uw afsprakenkaart waar de behandeling plaatsvindt. De locatie kan namelijk per afspraak verschillend zijn. Nadat u zich heeft gemeld bij de balie, neemt de medewerker Poli-OK samen met u een aantal gegevens door: uw geboortedatum, allergieën en het oog dat behandeld gaat worden.

Vervolgens krijgt u meerdere keren verschillende druppels toegediend:

- druppels om het oog te verdoven;
- druppels om het oog te desinfecteren (povidonjodium), zodat de kans op een infectie zo klein mogelijk blijft. Bij allergieën, tegen jodium, zal een ander medicijn worden gebruikt. Het is belangrijk dat u een jodium allergie vooraf aangeeft.

De druppels kunnen tijdelijk een prikkend gevoel in uw ogen geven.

Tijdens de behandeling

In de behandelkamer controleert de oogarts nogmaals uw gegevens en gezondheidstoestand. Uw oog en huid worden voor de behandeling gedesinfecteerd met povidonjodium (of een alternatief hiervan). U mag hierna niet meer uw oog en gezicht aanraken. Uw oogleden worden met een ooglidspreader open gehouden en uw oog wordt nogmaals gedesinfecteerd. De oogarts bepaalt met een instrument de locatie voor de injectie. Vervolgens wordt met de injectie het geneesmiddel ingespoten; dit is nagenoeg pijnloos. Het kan zijn dat u de medicatie als een 'wolkje' of 'vlek' ziet verschijnen. Dit verdwijnt binnen enkele dagen.

Na de behan- deling

Na de injectie krijgt u een druppel povidonjodium (of een alternatief hiervan) en antibioticazalf in uw oog. Tot slot krijgt u een oogverband. Als u met het andere oog weinig of niets ziet, krijgt u geen verband; het is dan verstandig eventueel een beschermende (zonne)bril te dragen. U mag na de behandeling direct naar huis. U dient een begeleider mee te nemen die u na de behandeling naar huis brengt. De dag van de behandeling mag u namelijk niet zelf autorijden. Het is belangrijk dat u bij thuiskomst het oogverband verwijdert, zodat er geen broei-effect ontstaat. U mag niet in het oog wrijven.

Leefregels

De dag na de behandeling mag u weer make-up gebruiken. De eerste drie dagen na de behandeling mag u niet zwemmen of de sauna bezoeken. Vermijdt ook het met vuile handen in het oog wrijven, in het bijzonder na werken in de tuin (bij activiteiten met plantenmateriaal en aarde) of met dieren.

Indien uw oogarts u Trafloxaldruppels (antibioticadruppels) voorschrijft, start u hiermee op de avond na de behandeling. U moet 1 druppel in het behandelde oog toedienen. De volgende drie aaneengesloten dagen druppelt u 3 maal daags 1 druppel in het behandelde oog. Op de juiste manier oogdruppelen bevordert de genezing van uw oog en helpt het risico op eventuele infectie van het oog te voorkomen. Voor een uitgebreide oogdruppelinstructie is een aparte folder verkrijgbaar, of kijk op www.oogdruppelen.nl.

Mogelijke klachten

In principe heeft u weinig last na de injectie. Het kan zijn dat uw oog wat gevoelig aanvoelt. Dit verdwijnt na één of twee dagen. Door de injectie kan een bloeduitstortinkje op het oogwit ontstaan. Hierdoor wordt het wit van het oog geheel of gedeeltelijk helderrood. Dit is onschuldig en verdwijnt na enkele weken.

Hoewel de kans op bijwerkingen klein is, moet u bij plotselinge buikpijn met braken of constipatie, een beklemmend gevoel op de borst, abnormale bloedingen, ernstige hoofdpijn, verlamingsverschijnselen of spraakstoornissen uit voorzorg direct een arts raadplegen, en melden dat u een ooginjectie heeft gehad.

Er zijn risico's verbonden aan toediening van injecties in het oog, zoals pijn, infectie, verhoogde oogdruk, bloedingen, staarvorming en netvliesloslating. Deze complicaties kunnen leiden tot een slechter gezichtsvermogen of zelfs blindheid. De voornaamste complicatie is de mogelijkheid van een ernstige bacteriële ooginfectie (endophthalmitis). Bij eventuele complicaties kunnen aanvullende operaties of onderzoeken nodig zijn.

Indien u last krijgt van één of meer van onderstaande klachten, neemt u dan direct contact op met de afdeling Acute Oogzorg:

- toenemend wazig zien of vermindering van gezichtsscherpte;
- ernstige pijn aan het oog;
- lichtgevoeligheid;
- toenemende roodheid van het oog en/of oogleden (in vergelijking met de toestand direct na de injectie).

De **afdeling Acute Oogzorg** is zeven dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar:

- maandag t/m vrijdag tussen 7.30 en 16.30 uur, telefoonnummer 010 401 77 27;
- overige tijden, telefoonnummer 010 401 77 77.

Ondersteuning en begeleiding

Naast uw behandeling in Het Oogziekenhuis Rotterdam, zijn er ook gespecialiseerde organisaties waar u terecht kunt voor deskundig advies, optische hulpmiddelen en praktische trainingen ten behoeve van uw herstel. Het uitgangspunt is onafhankelijkheid en zelfstandigheid. Wij vinden het belangrijk dat u op de hoogte bent van het bestaan van deze mogelijkheden, zodat u hier al in een vroeg stadium gebruik van kunt maken.

De organisaties waar Het Oogziekenhuis Rotterdam een nauw samenwerkingsverband mee heeft zijn:

- MD Vereniging, telefoonnummer 030 298 07 07 of www.mdvereniging.nl
- Ergra Low Vision, telefoonnummer 070 311 40 70 of www.ikwilbeterzien.nl
- Koninklijke Visio, telefoonnummer 088 585 85 85 of www.visio.org
- Bartiméus, telefoonnummer 088 889 98 88 of www.bartimeus.nl

Meer info

Indien u vragen heeft over uw (vervolg)afspraken, dan kunt u contact opnemen met het medische retina team van Het Oogziekenhuis Rotterdam, telefoonnummer 010 401 78 33. Heeft u nog vragen over de diagnose of behandeling, dan kunt u contact opnemen met de poli-OK, van maandag tot en met donderdag tussen 08.30 en 12.00 uur op telefoonnummer 010 401 77 32. De informatie in deze patiëntenfolder kunt u ook terugvinden op www.oogziekenhuis.nl.